

Hvordan kan højtbegavede børns behov tilgodeses i Folkeskolen?

Hvordan lykkes vi med at inkludere dem, så de trives socialt og fagligt?

Højtbegavede børns trivsel i Folkeskolen
Helle B. Neiiendam, M.Ed., BA
giftededucation.dk

-
- Mor til to højt begavede børn
 - 2004: Var med til at starte Atheneskolen. Underviste der i 16 år
 - 2007-09: M.Ed. i ”Højt begavede børns behov i relation til læring”
 - Vejleder højt begavede børn i - eller på vej til - skolevægning, deres forældre og deres lærere
 - Ansat på specialskole med omkring 10 % højt begavede børn

Definition af talent

UVM 2005: ”Et talent er en person, som **er god til noget** og har mulighed for at blive en af de bedste, hvis potentialet stimuleres” (= kognitiv overlegenhed/intellektuel færdighed)

UVM 2010: Talent er noget, man **gør sig fortjent til og er motiveret for**, ikke noget, man som sådan er født til. Uden motivation og træning svinder talentet hen.

Definition af høj begavelse

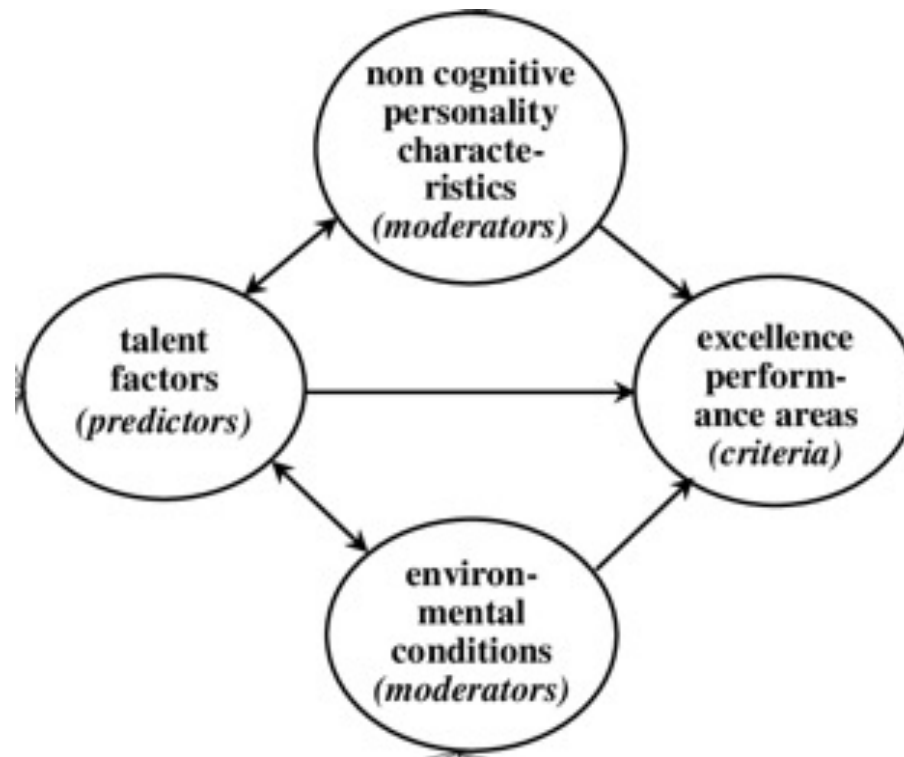
Høj begavelse er **et multifaktoreret konstrukt** i et netværk af **ikke-kognitive moderatorer** (= f.eks. motivation, interesser, selvforståelse, forventninger), og **sociale moderatorer** (= omgivelsernes påvirkning) som relaterer til begavelsesfaktorerne og de exceptionelle præstationsområder. (indre udvikling)

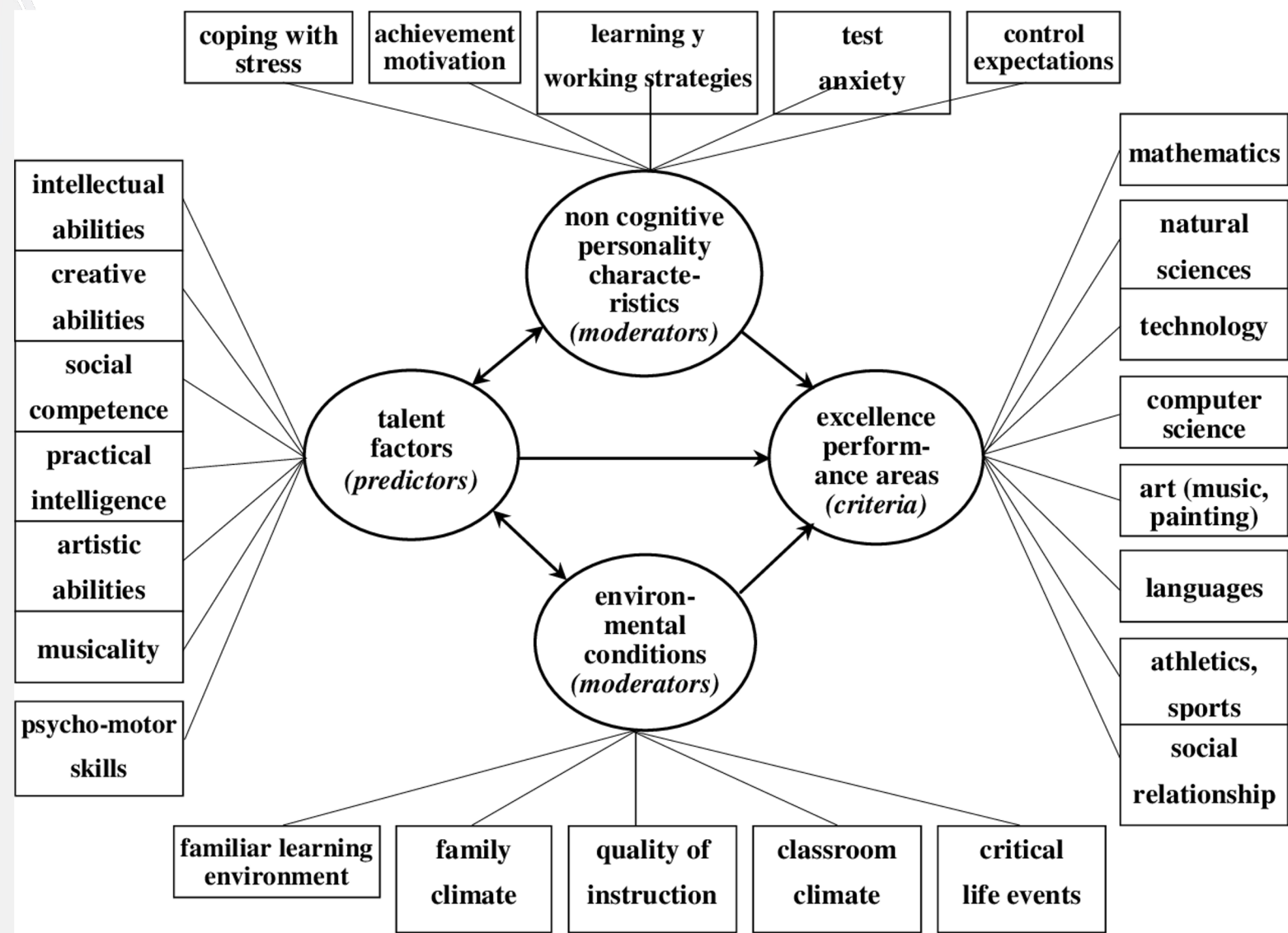
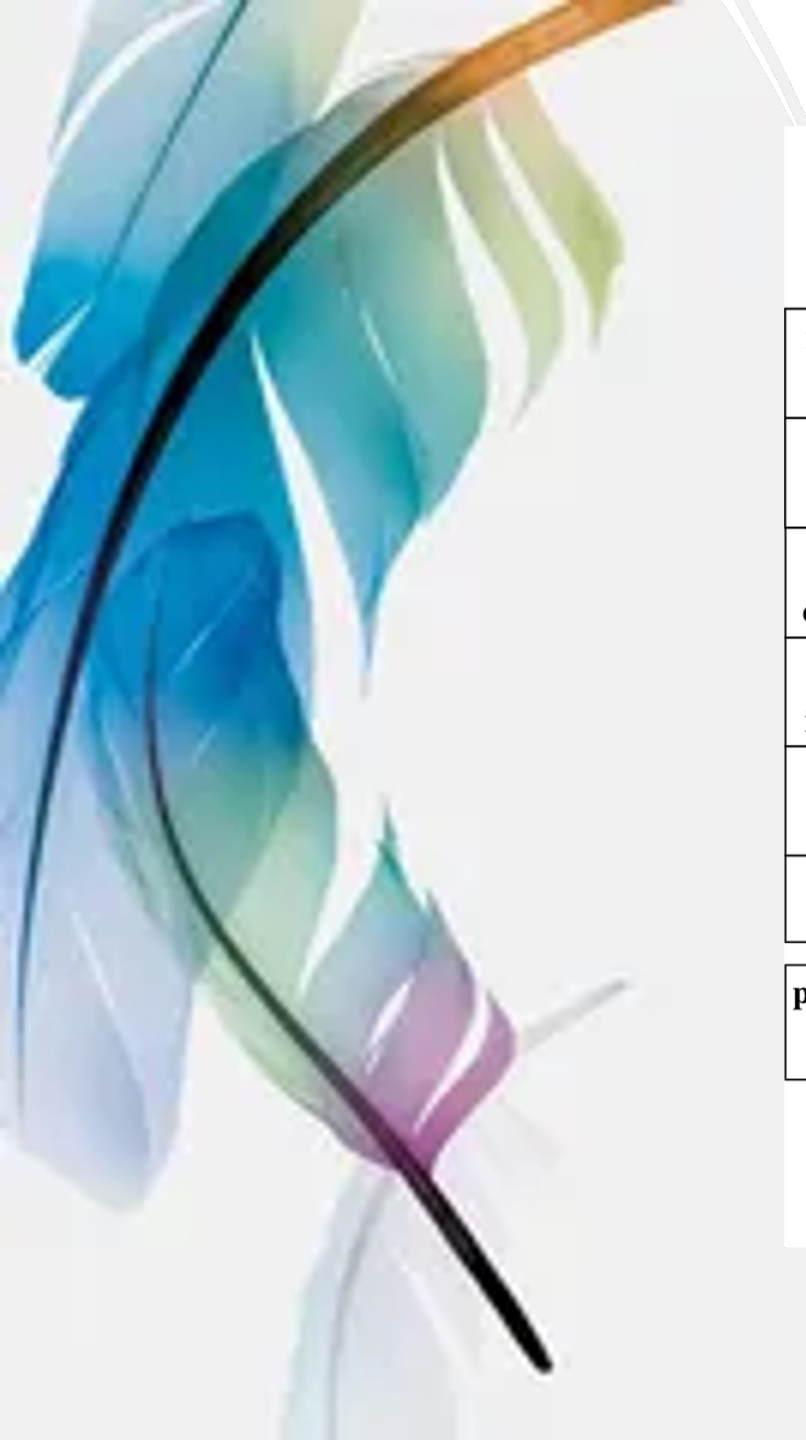

www.uvm.dk

MMG (Munich Model of Giftedness)
Højtbegavede børns trivsel i Folkeskolen

Helle B. Neiiendam, M.Ed., BA
giftededucation.dk

Eksempler på kvalitative forskelle mellem normal-/velbegavede og højtbegavede, der kan være årsag til misforståelser og mistrivsel:

Normaltbegavet/Velbegavet	Højtbegavet
interesseret	ekstremt informationskrævende (Tænker ikke bare ud af boksen, men sætter måske spørgsmålstejn ved hele boksens eksistens!)
svarer på spørgsmålene	stiller spørgsmål ved svarene
har måske to-tre talenter	kan have talent for stort set alt
kan lide skolen	kan lide at lære
populær blandt jævnaldrende	vil ofte helst være sammen med ældre børn, voksne eller alene – hvis de ikke har jævnaldrende at spejle sig i
glad	ekstatisk
vred	rasende
tilfreds med egen læring	meget selvkritisk
lytter med interesse	viser stærke synspunkter og holdninger
besvarer spørgsmål	diskuterer i detaljer og er omstændelig
Holder af logisk opbygget læring	Trives med kompleksitet

A decorative graphic on the left side of the slide shows a hand holding a pen, with the hand and pen rendered in a soft, watercolor-like style with shades of blue, green, and purple. The background is a light, neutral color.

De højt begavede børn har både bestemte *sociale* og *faglige behov* i relation til læring. Hvordan kan vi imødekomme dem?

Socialt:

- ❖ Opbygge selvet: **De vil bare gerne føle, at de hører til**
 - ❖ Afhjælpe asynkroni
(emotionel regulering >< modenhed i forståelsen af følelser og motiver)
 - ❖ Man kan kun tale om inklusion, hvis relationerne fungerer
 - ❖ KoSo (Kommunikation og Socialkompetencer), Filosofi og Etik
 - ❖ Imødekomme behovet for at forstå og *begribe*
 - ❖ Relation til læreren fylder 2/3 af deres glæde ved læring (1/3 for normalt begavede børn)

Fagligt:

- ❖ Imødekomme deres behov for accelereret læring, men også guide til at fungere på fællesskabets betingelser:
 - ❖ Giv mulighed for at arbejde i bredden, fordybe sig
 - ❖ Fællesskaber på tværs af klassetrin/holdundervisning
 - ❖ Fællesskaber på tværs af skoler (Valghold f.eks. i ”turbo-fysik/kemi”; ”Musik & teater”; ”Engelsk litteratur i 1800-tallet”; osv.)
 - ❖ Ingen rutineopgaver med forstået stof. Derimod mulighed for at tænke kritisk og kreativt.
 - ❖ Lær dem at arbejde for noget!
 - ❖ Projektarbejde, hvor ALLE kan shine (Bloom, **ABC**, osv.)
 - ❖ Grupperarbejde, der kan vise, at 1+1 **kan** give 3
 - ❖ En sjælden gang – ”hjælpelærer” – for den sociale læring

Højtbegavede børns trivsel i Folkeskolen

Helle B. Neiiendam, M.Ed., BA
giftededucation.dk

**Kun hvis relationerne fungerer, kan man tale om inklusion.
Det afgørende er, at alle trives.**

Højtbegavede børns trivsel i Folkeskolen
Helle B. Neiiendam, M.Ed., BA
giftededucation.dk